

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

В.В. Барабанова

ІНФРАСТРУКТУРА ТОВАРНОГО РИНКУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Ступінь: бакалавр

Кривий Ріг
2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

В.В. Барабанова

ІНФРАСТРУКТУРА ТОВАРНОГО РИНКУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Ступень: бакалавр

Затверджено на засіданні
кафедри маркетингу, менеджменту та
публічного адміністрування
Протокол № 12
від “20”11 2019 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 4
від “23” листопада 2019 р.

Кривий Ріг

УДК 339.16: 338. 49 (072)
Б 24

Барабанова В.В.

Б24 Інфраструктура товарного ринку [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / В.В. Барабанова; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 51с.

Методичні рекомендації призначені для студентів всіх форм навчання і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 339.16: 338. 49 (072)

© Барабанова В.В., 2019
© Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	18
Змістовий модуль 1 Теоретико-методичні основи функціонування товарного ринку	19
Змістовий модуль 2. Характеристика посередників в інфраструктурі товарного ринку	22
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	30
Змістовий модуль 1 Теоретико-методичні основи функціонування товарного ринку	31
Змістовий модуль 2. Характеристика посередників в інфраструктурі товарного ринку	38

ВСТУП

Важливим фактором ефективного функціонування підприємств у ринкових умовах є наявність розвиненої інфраструктури. Створення розгалуженої інфраструктури – питання проведення кардинальних змін в структурі національної економіки України. Є обов'язковим компонентом цілісної економічної системи і підсистеми, бо саме ринкова інфраструктура забезпечує взаємодію всіх підприємств, фірм, галузей, регіонів, окремих ринків.

Сфера обігу є досить складною економічною системою, забезпечення ефективного функціонування інфраструктури, зокрема інфраструктура товарного ринку. Інфраструктура товарного ринку – це сукупність підприємств, організацій різних організаційно-правових форм, які створюють організаційно-економічні умови для прискорення руху товарів і коштів, зростання інвестиційних можливостей підприємств та забезпечують обслуговування і регулювання безперервного та ефективного функціонування й розвитку ринкової економіки.

Метою дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» є формування професійних компетентностей щодо визначення особливостей інфраструктури товарного ринку та практичних навичок з питань особливостей функціонування товарного ринку. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути такі **компетенції**:

знання і розуміння:

- теоретичних засад та категоріального апарату інфраструктури товарного ринку;
- сутності та механізму використання методів інфраструктури товарного ринку;
- механізму нормативно-законодавчого товарного ринку, функціонування організаційно-правових принципів функціонування ринку;
- знання основних особливостей організації роздрібної торгівлі;
- узагальнення нагромадженого досвіду реформування сфери товарного обігу;

застосування знань і розуміння:

- уміння аналізувати особливості організації оптової торгівлі;
- уміння використовувати методологічні та методичні прийоми дослідження інфраструктури товарного ринку;
- уміння проводити розрахунки особливостей організації біржової торгівлі;
- уміння використовувати сучасні методи з оцінки лізингових платежів, уміти оформлювати договори комісії, консигнації та агентські договори;

формування суджень: здатність обґрунтовувати доцільність приймати оптимальні управлінські рішення на основі використання маркетингової інформації; здатність визначати чинники функціонування товарного ринку.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	075«Маркетинг»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	24
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,6
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

Програма дисципліни

Ціль- формування професійних компетентностей щодо визначення особливостей інфраструктури товарного ринку та практичних навичок з питань особливостей функціонування товарного ринку.

Завдання - вивчення загальних закономірностей методологічних засад інфраструктури товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку товарного ринку; ознайомлення із змістом торговельно-посередницької діяльності та її організації на товарному ринку; знання із організації оптової торгівлі; дослідження організації товарних ринків, аукціонів та тендерів як форми організованих товарних ринків; ознайомлення із товарними біржами, лізингом; ознайомлення із особливостями роздрібною торгівлі, особливостями персонального продажу, дослідження інформаційної діяльності в інфраструктурному комплексі; ознайомлення із контролюючими функціями інфраструктури.

Предмет: механізм формування інфраструктури товарного ринку.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і характеристика товарного ринку

Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку

Тема 3. Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку

Тема 4. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку

Тема 5. Функціонування оптової торгівлі

Тема 6. Організовані товарні ринки. Лізинг

Тема 7. Роздрібна торгівля

Тема 8. Персональний продаж

Тема 9. Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		о	л	п/с	ла б.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи функціонування товарного ринку					
Тема 1. Сутність і характеристика товарного ринку	15	2	2		11
Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку	17	2	4		11
Тема 3. Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку	17	4	2		11
Тема 4. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку	17	2	4		11
Разом за змістовим модулем 1	66	10	12		44
Змістовий модуль 2. Характеристика посередників в інфраструктурі товарного ринку					
Тема 5. Функціонування оптової торгівлі	16	4	2		10
Тема 6. Організовані товарні ринки. Лізинг	16	4	2		10
Тема 7. Роздрібна торгівля	16	4	2		10
Тема 8. Персональний продаж	18	4	4		10
Тема 9. Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі	18	4	2		12
Разом за змістовим модулем 2	84	20	12		52
Усього годин	150	30	24		96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність і характеристика товарного ринку	2
2	Семінар – розгорнута бесіда Сутність, особливості та основні функції товарного ринку	2
3	Семінар – розгорнута бесіда Порівняльна характеристика ринку та регульованої	2

	економіки	
4	Семінар запитань і відповідей Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку	2
5	Семінар запитань і відповідей Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку	2
6	Семінар запитань і відповідей товарного ринку Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку	2
7	Семінар запитань і відповідей Функціонування оптової торгівлі	2
8	Семінар запитань і відповідей Організовані товарні ринки. Лізинг	2
9	Семінар запитань і відповідей Роздрібна торгівля	2
10	Семінар запитань і відповідей Програма навчання торгового персоналу	2
11	Семінар запитань і відповідей Особливості класифікації споживачів в умовах персонального продажу	2
12	Семінар запитань і відповідей Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі	2
	Разом	24

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, нормативної, наукової і періодичної літератури, та підготовка матеріалу у вигляді опорного конспекту.
2. Підготовка рефератів, доповідей, статей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
4. Підготовка тез для публікації в наукових журналах, інтернет виданнях за відповідною тематикою та міжнародних семінарах, конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи функціонування товарного ринку			
Семінар – розгорнута бесіда	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для	Тестування, фронтальне

Сутність і характеристика товарного ринку		<p>обговорення питань: Поняття та економічний зміст ринку. Порівняльна характеристика ринку та регульованої економіки. Основні функції ринку. Передумови виникнення та умови функціонування ринкових відносин. Класифікаційні ознаки та види ринків. Ринок продавця та ринок покупця. Характеристика ринку за ступенем монополізації. Ринок товарів і ринок послуг. Особливості, форми та методи регулювання товарного ринку. Фактори, що зумовлюють необхідність ринкового регулювання. Джерела [1]-[8]</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Підготовка доповіді на тему: Види ринкових процесів</p>	та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Семінар – розгорнута бесіда Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку	11	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Трансакційні та спекулятивні ринкові операції. Місце спонсорства та меценатства в ринкових процесах. Види ринкових процесів на товарному ринку. Сутність понять: продукт і товар, їх спільне та відмінне. Види товарообмінних операцій. Джерела [3]-[11]</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до понятійного диктанту</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку	11	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Функції інфраструктури товарного ринку: регулююча, розподільча, контролююча та стимулююча. Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку. Проблеми розвитку інфраструктури товарного ринку. Особливості формування інфраструктури товарних ринків економічно розвинених країн і вітчизняного товарного ринку. Джерела [3]-[5]</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Підготовка доповіді: Шляхи подолання кризових явищ у функціонуванні інфраструктури товарного ринку.</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати, презентація доповіді

Семінар – розгорнута бесіда Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Сутність торговельно-посередницької діяльності. Торговельно-посередницька діяльність як функція, спрямована на прискорення руху товарів від виробників до споживачів. Види торговельно-посередницької діяльності. Типи та характеристики торговельно-посередницької діяльності на ринках товарів виробничого призначення, споживчих товарів і послуг. Маркетингові посередники як підгрунтя інфраструктури товарного ринку. Функції та завдання маркетингових посередників у межах товарного ринку. Типи маркетингових посередників. Маркетингові та інформаційно-комерційні центри як складові інфраструктури товарного ринку. Маркетингова концепція розвитку суб'єктів інфраструктури Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді: Торгівля через торговельно-посередницькі структури	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Разом змістовий модуль 1 44			
Змістовий модуль 2. Характеристика посередників в інфраструктурі товарного ринку			
Семінар запитань і відповідей Функціонування оптової торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Організацію оптової торгівлі слід розглядати в двох аспектах: макроекономічному та мікроекономічному. Макроекономічний аспект організації оптової торгівлі. Дослідження внутрішньогалузевого складу сфери обігу. Аналіз видового складу і структури оптових підприємств. Мікроекономічний аспект організації оптової торгівлі пов'язаний з вивченням внутрішньої організації оптових фірм (підприємств). Джерела [1]-[11] 2. Підготовка до письмового опитування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати, презентація доповіді
Практичне заняття Організовані товарні ринки. Лізинг	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань:	Тестування, фронтальне та індивідуальне

		<p>Сутність біржової торгівлі та її роль у ринковій економіці. Товарна біржа як об'єднання комерційних посередників. Біржа як некомерційний суб'єкт товарного ринку. Види бірж і правові засади їх діяльності в Україні. Класифікація бірж на основі визначеного об'єкта торгів. Порядок створення і організація діяльності товарної біржі. Організаційно-правові засади функціонування бірж як ринкових суб'єктів.. Джерела [7]-[11]</p> <p>2. Підготовка до письмового опитування</p> <p>3. Розв'язання задач, вправ, кейсів</p>	опитування, перевірка вправ та задач
Семінар запитань і відповідей Роздрібна торгівля	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Сутність роздрібної торгівлі. Роздрібна торгівля як елемент організованого товарного ринку. Завдання роздрібної торгівлі. Ознаки та форми роздрібної торгівлі. Чинники, що відрізняють роздрібну торгівлю від інших видів торговельного підприємництва. Класифікація підприємств роздрібної торгівлі на основі особливостей функціонування та залежно від пропонованих товарів. Організація роздрібної торгівлі. Організаційні форми роздрібних торговельних підприємств та їх особливості. Комплекс маркетингу підприємства роздрібної торгівлі. Стратегічні та тактичні прийоми, застосовувані підприємствами роздрібної торгівлі. Джерела [2]-[9]</p> <p>2. Підготовка до письмового опитування</p> <p>3. Самотестування</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар запитань і відповідей Персональний продаж	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Етапи процесу персонального продажу. Характеристика способів встановлення контактів з потенційними покупцями. Структурні елементи торгової пропозиції. Зміст основних етапів презентації торгової пропозиції.</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка вправ та задач

		Робота торгового агента з подолання заперечень клієнтів.Різні підходи до організації діяльності торгових агентів. Джерела [2]-[9] 2. Самотестування. 3.Розв'язання задач, вправ, кейсів	
Практичне заняття Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Місце та роль інформаційно-консультаційних центрів на товарному ринку. Джерела маркетингової інформації а методи її збору. Основні засоби інформаційної діяльності та специфіка їх застосування. Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 2	52		
Разом	96		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
1. Знання теоретичних та методологічних основ функціонування організаційно-правових принципів функціонування ринку							+					
2. Знання методології створення й функціонування інфраструктури товарного ринку								+				
3. Розуміння механізму нормативно-законодавчого товарного ринку, функціонування організаційно-правових принципів функціонування ринку							+					
4. Знання основних особливостей організації роздрібної торгівлі											+	
5. Уміння здійснювати аналіз основних особливостей організації оптової торгівлі												
6. Уміння використовувати методологічні та методичні прийоми дослідження інфраструктури товарного ринку								+				
7. Уміння здійснювати розрахунки особливостей організації біржової торгівлі							+					
8. Уміння використовувати сучасні методи з										+		

оцінки лізингових платежів, уміти оформлювати договори комісії, консигнації та агентські договори																			
9. Здатність визначати чинники функціонування товарного ринку																			+

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2			1	2	5
Тема 2	2			1	1	4
Тема 3	3			1	1	5
Тема 4	3	5		2	1	11
Разом змістовий модуль 1	10	5		5	5	25
Змістовий модуль 2						
Тема 5	2			1	1	4
Тема 6	2	2		1	1	6
Тема 7	2	2		1	1	6
Тема 8	2	1		1	1	5
Тема 9	2	1		-	1	4
Разом змістовий модуль 2	10	6		4	5	25
Разом	20	11		9	10	50

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринка: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
5. Савощенко А. С. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 336 с.
6. Савощенко А. С., Полонець В. М. Інфраструктура товарного ринку: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2007. — 376 с.
7. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб./ О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

8. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.
9. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.
10. Международный маркетинг в фармации / З.Н. Мнушко, Н.В. Чмыхало, Н.М. Мусиенко и др. – Харьков: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 392 с.
11. Маркетинг: Бакалаврський курс: Навчальний посібник / За ред. С.М. Ілляшенка. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. — 976 с.
12. Ястремская Е.Н., Райко Д.В. Інфраструктура товарного ринка: Учебное пособие. — Х.: ИД «ИНЖЕК», 2006. — 216 с.

Інформаційні ресурси

1. Definition of Marketing [Електронний ресурс] : сайт Американської асоціації маркетингу – Режим доступу: <http://www.ama.org/AboutAMA/Pages/Definition-of-Marketing.aspx> (дата звернення 12.08.2015). – Назва з екрана.
2. Сайт Державного комітету статистики України[Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт.- Режим доступу: – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Європейський науковий фонд [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.esf.org/>>.
4. Научная электронная библиотека «Киберленинка» [Электронный ресурс] //Режим доступа: <http://www.cyberleninka.>

ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВАРНОГО РИНКУ

Тема 1. Сутність і характеристика товарного ринку

Семінар 1.1 «Порівняльна характеристика ринку та регульованої економіки»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття та економічний зміст ринку
 2. Основні функції ринку
 3. Передумови виникнення та умови функціонування ринкових відносин
 4. Класифікаційні ознаки та види ринків
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Презентація доповідей на тему:*
- 3.1. Порівняльна характеристика ринку та регульованої економіки
 - 3.2. Ринок продавця та ринок покупця
 - 3.3. Характеристика ринку за ступенем монополізації
 - 3.4. Ринок товарів і ринок послуг

Завдання 4 **Доповніть таблицю: Класифікація ринку**

Показники видів ринку	Складові ринку
Товарні ринки	
Ринок послуг	
Ринки цінних паперів	

Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку

Семінар 2.1 «Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 1.1. Сутність понять: продукт і товар, їх спільне та відмінне
 - 1.2. Особливості, форми та методи регулювання товарного ринку
 - 1.3. Фактори, що зумовлюють необхідність ринкового регулювання
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Презентація (доповідей).*
- 3.1 Види товарообмінних операцій

3.2. Види ринкових процесів на товарному ринку та проблеми їх розвитку.

Тема 3. Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку

Семінар 3.1 «Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Функції інфраструктури товарного ринку: регулююча, розподільча, контролююча та стимулююча

1.2. Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку

1.3. Проблеми розвитку інфраструктури товарного ринку

2. Індивідуальне тестування

3. Завдання

Перевірте чи правильно надано визначення запропонованих термінів, розтавте правильно цифри 1,2,3, 4

Термін	Визначення
1. Регульований ринок - це	_____це сукупність індивідуумів та їх сімей, які купують товари та послуги для особистого споживання
2. Національний ринок - це	_____це ринок, де взаємодіють продавці та покупці, які пов'язані різними формами некомерційних відносин, зокрема, юридичною залежністю, системою пайової участі та фінансового контролю, угодами про спеціалізацію й кооперацію, спеціальними торговельно-економічними, валютно-кредитними та іншими договорами, які не мають комерційного характеру
3. Закритий ринок – це	_____це сфера дії внутрішніх та зовнішньоторговельних операцій.
4. Ринок споживчих товарів -це	_____результат цивілізації й гуманізації суспільства, коли держава прагне якомсь пом'якшити удари ринку по інтересах окремих членів суспільства, але не настільки, щоб знищити мотивацію до творчої, ініціативної роботи та прийняття ризику в господарській діяльності

Семінар 3.2 «Особливості формування інфраструктури товарних ринків економічно розвинених країн й вітчизняного товарного ринку»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 1.1. Види ринкових процесів на товарному ринку.
- 1.2. Сутність понять: продукт і товар, їх спільне та відмінне.
- 1.3. Види товарообмінних операцій
2. *Індивідуальне тестування.*

Тема 4. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку

Семінар 4.1 «Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку»

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

- 1.1. Сутність торговельно-посередницької діяльності.
- 1.2. Торговельно-посередницька діяльність як функція, спрямована на прискорення руху товарів від виробників до споживачів.
- 1.3. Види торговельно-посередницької діяльності.
- 1.4. Типи та характеристики торговельно-посередницької діяльності на ринках товарів виробничого призначення, споживчих товарів і послуг.
- 1.5. Функції та завдання маркетингових посередників у межах товарного ринку.
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Завдання*

На 01.09.2019 на складі знаходилося три групи товару на загальну суму 26720 грн. У плинні місяця був реалізований товар: 1 групи на суму 8730 грн., 2 групи - 11550 грн., 3 групи - 950 грн. Для наступної реалізації на склад надійшов товар: 1 групи - 9520 грн., 2 групи 5720 грн., 3 групи - 3580 грн. Визначити середньомісячний товарний запас на складі, швидкість товарообігу по трьох товарних групах, а також тривалість одного обороту в днях.

Методичні рекомендації для виконання завдання

При вирішенні даної задачі слід керуватися тим, що важливим елементом є процес торгівлі, при якому постійно відбувається реалізація товарів і поповнення товарних запасів. Чим швидше здійснюється цей процес, тим менше оборотного капіталу потрібно для його здійснення та нижчим є витрати обігу. Тому швидкість обертання товарів являється важливим параметром ефективності торговельної діяльності..

На підставі даних умов задачі розраховуємо

1. Кількість товару на кінець періоду:

$$З_{кп} = З_{нп} + Н - В \quad (1)$$

де $З_{нп}$ - Залишок на початок періоду, грн.

$Н$ - Надходження на протязі періоду, грн.

$В$ - Вибуття на протязі періоду, грн.

$З_{кп}$ - Кількість товару на кінець періоду

2. Середньомісячний запас товарів:

$$З_{м} = З_{нп} = З_{кп} / 2 \quad (2)$$

де Z_m - середньомісячний запас товарів, грн.

3. Одноденний товарний запас:

$$\text{Тодн} = \text{Тзаг} / \text{Д} \quad (3)$$

де Тодн - одноденний товарний запас, грн.

Тзаг – загальний товарообіг за період, грн.

Д – кількість днів в аналізованому періоді, дн.

4. Кількість оборотів по трьом товарним групам:

$$\text{Коб} = \text{В} / \text{Зм} \quad (4)$$

де Коб – кількість оборотів товару, од.

В – вибуття товарів = Тоб - товарообіг за період, грн.

5. Тривалість одного обороту в днях:

$$\text{Доб} = \text{Зм} / \text{Тодн} \quad (5)$$

де Доб – Тривалість одного обороту в днях, дн.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОСЕРЕДНИКІВ В ІНФРАСТРУКТУРІ ТОВАРНОГО РИНКУ

Тема 5. Функціонування оптової торгівлі

Семінар 5.1 «Організація оптової торгівлі на різних рівнях»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Організацію оптової торгівлі слід розглядати в двох аспектах: макроекономічному та мікроекономічному.

1.2. Макроекономічний аспект організації оптової торгівлі.

1.3. Дослідження внутрішньогалузевого складу сфери обігу.

2. Індивідуальне тестування

3. Ситуаційне завдання

Завдання 1. Використовуючи збірники статистичної інформації, доповніть динамічні ряди даних (табл. 5.1–5.2) щодо розвитку стаціонарної торговельної мережі в Україні, розрахуйте темпи приросту (зменшення) кількості роздрібних торговельних підприємств і співвідношення різних видів роздрібних торговельних підприємств у загальній їх кількості. За допомогою графічних методів подання інформації результати роботи внести у таблицю. Зробити висновки й пропозиції.

Таблиця 5.1 – Стан роздрібної торговельної мережі в Україні за 2015–2019 рр.

Рік	Кількість підприємств роздрібної торгівлі, тис. один.		Торговельна площа магазинів, тис. м ²	
	Усього	із них:		
		магазини		роздрібна торгова мережа

Таблиця 5.2 – Аналіз мережі магазинів в Україні за 2015–2019 рр.

Рік	Кількість магазинів, тис. один.			Торговельна площа магазинів, тис. м ²		
	продовольчих	непродовольчих	змішаних	продовольчих	непродовольчих	змішаних

Зробіть відповідні висновки й пропозиції.

Семінар 5.2 «Організація та функціональна структура торгівлі»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 1.1. Аналіз видового складу і структури оптових підприємств
- 1.2. Мікроекономічний аспект організації оптової торгівлі пов'язаний з вивченням внутрішньої організації оптових фірм (підприємств)
- 1.3. Організаційні моделі у сфері торгівлі
- 1.4. Торгівля. Торгове підприємство

2. Індивідуальне тестування

3. Ситуаційне завдання

Завдання 1. Використовуючи збірники статистичної інформації, визначте роль окремих соціальних форм торгівлі: приватної, державної, колективної – у формуванні основних показників діяльності галузі (табл. 5.1); проаналізуйте особливості територіальної та регіональної структури торгівлі (табл. 5.3), проведіть ранжування окремих областей за чисельністю торговельних об'єктів у них. Обгрунтуйте висновки й пропозиції.

Таблиця 5.3 – Соціальна структура сфери внутрішньої торгівлі України (на початок 2019 р.), %

Показники	Форма власності			
	Державна	Колективна	Приватна	Інші форми

Кількість підприємств				
Основні фонди				
Обігові кошти				
Товарооборот: оптовий – роздрібний	–			

Завдання 2. Ознайомтеся з основами організаційної побудови окремих торговельних формувань, визначте їх особливості реалізації основних функцій окремих підприємств торгівлі, визначте місце основних торговельних підрозділів в організаційній структурі оптових і роздрібних торговельних підприємств та представте схематично:

1. *Організаційна структура оптової торговельної бази*
2. *Організаційна побудова торговельного підприємства*

Тема 6. Організовані товарні ринки. Лізинг

Семінар 6.1 «Сутність біржової торгівлі та її роль у ринковій економіці»

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 - 1.1. Товарна біржа як об'єднання комерційних посередників.
 - 1.2. Біржа як некомерційний суб'єкт товарного ринку.
 - 1.3. Види бірж і правові засади їх діяльності в Україні.
2. *Індивідуальне завдання презентація на тему:*
 - 2.1. Визначення та класифікація біржових товарів
 - 2.2. Асортимент біржових товарів в Україні, тенденції його зміни
 - 2.3. Умови та етапи формування товарної спеціалізації брокерів

Семінар 6.2 «Економіко-організаційні основи біржової торгівлі»

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 - 1.1. Класифікація бірж на основі визначеного об'єкта торгів.
 - 1.2. Порядок створення і організація діяльності товарної біржі.
 - 1.3. Організаційно-правові засади функціонування бірж як ринкових суб'єктів
 2. *Індивідуальне тестування*
 3. *Ситуаційне завдання*
- Визначення функцій ринку цінних паперів У доповіді Конгресу США є таке формулювання: "Ринки цінних паперів мають п'ять головних функцій у капіталістичній економіці:

- дозволяють урядам і корпораціям збільшувати свій капітал;
- ✓ сприяють ефективному використанню капіталу;
- ✓ надають можливість приватним інвесторам збільшити свої заощадження;
- ✓ дозволяють інвесторам сформулювати суспільну думку відносно прибутковості корпорацій;
- ✓ генерують нові робочі місця і дохід”.

Поясніть по кожній з вказаних функцій, яким чином фондовий ринок забезпечує її реалізацію. Чи є які-небудь особливості в реалізації вказаних функцій у вітчизняній економіці ?

Тема 7. Роздрібна торгівля

Семінар 7.1 «Роздрібна торгівля як елемент організованого товарного ринку»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Сутність роздрібної торгівлі

1.2. Роздрібна торгівля як елемент організованого товарного ринку

1.3. Завдання роздрібної торгівлі. Ознаки та форми роздрібної торгівлі

1.4. Чинники, що відрізняють роздрібну торгівлю від інших видів торговельного підприємництва

2. Індивідуальне тестування

3. Завдання

Завдання 1. Оберіть вірне визначення терміну (А, В, С, Д, Е.....)

Простий асортимент	асортимент товарів, що вироблено окремою галуззю промисловості чи окремими промисловими (сільськогосподарськими) підприємствам
Торговий асортимент	асортимент товарів представлений такими видами, що класифікуються не більш ніж по трьох ознаках. До них відносять більшість продовольчих товарів, а також деякі непродовольчі (металева галантерея та ін.)
Формування асортименту	асортимент товарів представлений такими видами, класифікуються більш ніж по трьох ознаках (наприклад: найменування, сорт, артикул, модель, колір, повнота та ін.) це майже все непродовольчі товари і частина продовольчих (ковбаси, консерви та ін.)
Магазин це...	складний і безупинний процес, основна мета якого полягає в найбільш повному задоволенні потреб населення в товарах.

глибина асортименту	кількість товарних груп це.....
широта асортименту	кількість різновидів товарів усередині кожної групи це
Складний асортимент товарів	об'єкт для роздрібного продажу товарів, що займає окремий будинок або влаштоване приміщення в капітальній споруді, має торговельну залу для покупців і низку технологічних приміщень для експедиції, підсортування, зберігання новоотриманих товарів
Промисловий асортимент–	асортимент товарів, представлений у торговій мережі, формується шляхом підбора товарів по групам, видам, сорту, моделям, фасонам, розмірам і іншим ознакам.

Задача 2.

Порівняти райони за рівнем забезпеченості населення роздрібною торговельною мережею. Зробіть висновки. Вихідні дані наведено в табл.1

Таблиця 1

Розвиток роздрібної торговельної мережі районів

Райони	Чисельність населення, тис. осіб	Торговельна площа магазинів, тис. м ²	Кількість торговельних місць на ринках, одиниць	Чисельність міського населення, тис. осіб
А	1000	525	600	300
Б	2000	148	950	200
В	3000	210	520	500
Г	4000	320	950	8000
Разом				

Семінар 7.2 «Організація роздрібної торгівлі»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Організаційні форми роздрібних торговельних підприємств та їх особливості

1.2. Комплекс маркетингу підприємства роздрібної торгівлі

1.3. Стратегічні та тактичні прийоми, застосовувані підприємствами роздрібної торгівлі

2. Індивідуальне тестування

3. Завдання

Задача 1. Визначіть рівень спеціалізації роздрібної торговельної мережі в районі, якщо відомо:

Загальна кількість магазинів, що функціонують в районі – 133 од;

Кількість спеціалізованих магазинів, що здійснюють свою діяльність в районі – 33 од;

Роздрібний товарообіг магазинів району – 11555 тис.грн;

Роздрібний товарообіг спеціалізованих магазинів району – 5045 тис.грн

Загальна торгова площа магазинів району – 4963 м²;

Торгова площа спеціалізованих магазинів району – 1302м².

Висновок обґрунтуйте через проведення розрахунків.

Задача 2. Визначити потребу у роздрібній торгівельній площі продовольчих магазинів, якщо планується будівництво нового житлового району з чисельністю жителів 70 тис. осіб. Середньомісячний рівень доходів міста становить 3900 грн. на місяць.

Тема 8. Персональний продаж

Семінар 8.1 «Програма навчання торгового персоналу»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Етапи процесу персонального продажу

1.2. Характеристика способів встановлення контактів з потенційними покупцями

1.3. Структурні елементи торгової пропозиції

1.4. П'ять видів можливих комунікацій продавців і покупців як основа персонального продажу товарів

2. Індивідуальне тестування.

3 Завдання 1

Розподеліть та розрахуйте бюджет підприємства «Альфа». Дані для розрахунку наступні:

загальна річна місткість ринку — 2330 тис. грн.;

щоквартальні обсяги продажу підприємства «Альфа» — 23 тис. грн.;

квартальні обсяги продажу головного конкурента — підприємства «Віола» 31 тис. грн.;

річний бюджет на маркетингові комунікації підприємства «Віола» — 50 тис. грн.;

запланований відсоток на маркетингові комунікації від загального збуту підприємства «Альфа»— 13 %.

Семінар 8.2 «Особливості класифікації споживачів в умовах персонального продажу»

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 1.1. Зміст основних етапів презентації торгової пропозиції
- 1.2. Робота торгового агента з подолання заперечень клієнтів
- 1.3. Різні підходи до організації діяльності торгових агентів
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Ситуаційне завдання*

За IV кв. 2019 р. обсяг реалізації продукції фірми «Мавка-М» склав 950 тис. грн. Ціна одиниці продукції – 95 грн., змінні витрати на одиницю – 43 грн., сума постійних витрат 133 тис. грн. щомісячно. Наприкінці 2019 р. було проведено рекламну кампанію. Визначити ефективність проведеної рекламної кампанії, якщо протягом I декади 2020 р. фірма реалізує продукції на суму 160 тис. грн., а бюджет рекламної кампанії – 23 тис. грн.

Тема 9. Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі

Семінар 9.1 «Основні засоби інформаційної діяльності та специфіка їх застосування»

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

- 1.1. Місце та роль інформаційно-консультаційних центрів на товарному ринку
- 1.2. Джерела маркетингової інформації а методи її збору
- 1.3. Реклама як вид комерційної інформації
- 1.4. Організаційні форми рекламної діяльності

2. *Індивідуальне тестування.*

3 *Теми для презентації:*

- 3.1. Організаційні форми рекламної діяльності
- 3.2. Рекламні агенції як інформаційні організації
- 3.3. Класифікація рекламних агенцій
- 3.4. Функції та послуги рекламних агенцій
- 3.5. Організаційна структура рекламних агенцій
- 3.6. Тендери рекламних агенцій, етапи організації їх проведення
- 3.7. Формування ціни рекламних послуг
- 3.8. Особливості договорів на рекламне обслуговування

Семінар 9.2 «Характеристика основних суб'єктів організаційно-комерційної діяльності».

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

- 1.1. Консалтингові послуги та їх види.
- 1.2. Класифікація консалтингових фірм.
- 1.3. Маркетингові дослідницькі агенції, їх види та послуги.

1.4. Етапи організації проведення виставок-ярмарок

2. *Індивідуальне тестування.*

3 *Теми для презентації:*

3.1. Світовий та український ринок маркетингових досліджень.

3.2. Характеристика основних суб'єктів організаційно-комерційної діяльності.

3.3. Подібність та відмінність оптових ярмарків та виставок (виставо-ярмарків).

3.4. Класифікація виставок та ярмарок.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВАРНОГО РИНКУ

Тема 1. Сутність і характеристика товарного ринку

Семінар 1.1. «Сутність і характеристика товарного ринку»

Методи контролю: усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1 Форми та методи регулювання товарного ринку

2.2. Види ринкових процесів на товарному ринку

2.3. Характерні ознаки, функціонування та стан сучасного товарного ринку

2.4. Сутність та значення інфраструктури товарного ринку в ринковій економіці.

3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1 Інфраструктура товарного ринку – це:

- A. сукупність інститутів, систем, служб підприємств, що обслуговують ринок
- B. сукупність матеріальних, технічних, організаційних засобів, які забезпечують обмін товарами на ринку та взаємодію суб'єктів ринку у процесах обміну
- C. сукупність галузей, що обслуговують нормальне функціонування матеріального виробництва
- D. усі наведені відповіді

2 Ринок - це:

- A. сукупність покупців та продавців
- B. місце, де відбуваються відносини купівлі-продажу товарів і послуг у грошовій формі
- C. тип господарських зв'язків між суб'єктами господарювання
- D. сфера обігу

3 Що з переліченого відповідає визначенню товарний ринок:

- A. організаційне оформлення комерційно-господарських відносин ділових партнерів
- B. сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція

- С. вивчення кон'юнктури ринку, товарів конкурентів, посередників, споживачів
- Д. власне торговельна або інша комерційно-господарська діяльність

4 Які характерні риси товарного ринку

- А. взаємне погодження сторін, що здійснюють обмін
- В. еквівалентна відплатність
- С. вільний вибір партнерів
- Д. наявність конкуренції

5 Які існують типи ринків

- А. нерозвинений – ринкові відносини мають випадковий, найчастіше товарний (бартер) характер
- В. вільний (класичний) ринок
- С. регульований
- Д. деформований
- Е. усі наведені типи

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

- 4.1. Особливості діяльності суб'єктів інфраструктури товарного ринку.
- 4.2. Елементи інфраструктури товарного ринку.
- 4.3. Функції інфраструктури ринку.
- 4.5. Маркетингові посередники як підґрунтя інфраструктури товарного ринку, типи їх.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
5. Куценко, В.М. Маркетинговий менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.

Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку

Семінар 2.1 «Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку»

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1. *Поняття та елементи інфраструктури сучасного товарного ринку*

2.2. *Функції інфраструктури товарного ринку в економіці України*

2.3. *Перспективи розвитку ІТР*

3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

3. Які умови необхідні до переходу до ринкового господарювання в Україні

A. наявність у економіці різноманітних форм власності

B. забезпечення свободи господарської діяльності

C. формування механізму вільного ціноутворення

D. вільне маневрування ресурсами

E. усі наведені відповіді вірні

4. Регулювання ринку можливо:

A. за допомогою власного ринкового механізму, елементами якого є конкуренція,

B. прибуток, ціна, попит, пропозиція тощо

C. держава прямо та опосередковано через держзамовлення, податки тощо

D. усі відповіді вірні

5. Який ринок характеризує становище, за якого попит перевищує пропозицію

A. ринок продавця

B. ринок цінних паперів

C. ринок покупця

D. ринок товарів

6. Які умови функціонування товарного ринку є основними

A. матеріальна зацікавленість виробника в обслуговуванні попиту

B. наявність резервів виробних потужностей і робочої сили

C. наявність інфраструктури ринкового господарювання

D. наявність стійкого грошового обігу

5. Які з перелічених суб'єктів ринку являються основними елементами інфраструктури товарного ринку

- A. біржі (товарні)
- B. торговельні посередники
- C. аукціони, ярмарки та інші форми організаційного внебіржового посередництва
- D. спеціальні рекламні агентства

4. Підготуйте аналіз доповіді та її презентацію.

- 4.1. Маркетингові посередники як підґрунтя інфраструктури товарного ринку, типи їх.
- 4.2. Показники оцінювання стану та розвитку інфраструктури товарного ринку.
- 4.3. Маркетингова концепція розвитку суб'єктів інфраструктури.
- 4.4. Проблеми розвитку інфраструктури товарного ринку.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Тема 3. Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку

Семінар 3.1 «Особливості діяльності маркетингових посередників на товарному ринку»

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 - 2.1. Методи проведення маркетингових досліджень посередників товарного ринку.
 - 2.2. Розробка плану вибіркового дослідження
 - 2.3. Напрямки дослідження ринку.
 - 2.4. Аналіз і оцінка привабливості ринку
 - 2.5. Прогнозування розвитку ринку.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1 Який ринок характеризує становище, за якого пропозиція перевищує попит

- A. ринок продавця
- B. ринок цінних паперів
- C. ринок покупця
- D. ринок товарів

2 Посередники за місцем на ринку поділяються :

- A. комісіонери, брокери, дилери, комівояжери, торговельні агенти
- B. звичайні агенти, ексклюзивні агенти, повірені;
- C. агенти, ексклюзивні агенти комісіонери, брокери, дилери
- D. немає правильної відповіді

3 Які умови функціонування товарного ринку є основними

- A. матеріальна зацікавленість виробника в обслуговуванні попиту
- B. наявність резервів виробних потужностей і робочої сили
- C. наявність інфраструктури ринкового господарювання, наявність стійкого грошового обігу
- D. усі наведені умови

5 Сучасний товарний ринок виконує такі функції:

- A. інформативну, регулювальну, сануючу (економічного відбору), соціальну
- B. сануючу, (економічного відбору), соціальну, стабілізуючу
- C. спонукає виробників до випуску нових, більш досконалих товарів, соціальну
- D. регулюючу, виробничу, економічну

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Инфраструктура товарного рынка: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговий менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.

6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Тема 4. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку

Семінар 4.1 «Торгово-посередницька діяльність на товарному ринку»

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1. Показники що відображають ефективність діяльності торгово-посередницьких підприємств

2.2. Поняття основних фондів та капітальні вкладення торгово-посередницьких підприємств

2.3. Джерела фінансування оборотних коштів торгових підприємств

2.4. Показники ефективності використання оборотних коштів торгово-посередницьких підприємств

2.5. Економічний зміст витрат обігу торгово-посередницьких підприємств

3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. *Господарська операція суб'єкта підприємницької діяльності, що виступає в ролі комісонера в договорі комісії, консигнатора в консигнаційному договорі або повіреного в договорі доручення, за винятком довірчих операцій – це:*

- A. торговельна операція
- B. посередницька операція
- C. операція збуту
- D. комісійна операція

2. *Торгово-посередницькі операції, що здійснюються торговим посередником від свого імені та за свій рахунок:*

- A. операції з перепродажу
- B. комісійні операції
- C. агентські операції
- D. брокерські операції

3. *Торгово-посередницькі операції, що здійснюються на основі доручення однієї сторони, що називається принципалом іншій стороні,*

іменованої агентом, здійснення юридичних угод за рахунок і від імені принципала на обговореній території:

- A. операції з перепродажу
- B. комісійні операції
- C. агентські операції
- D. брокерські операції

4. Послуги, у наданні яких бере участь третя сторона, що виступає посередником між засновником і виконавцем – це:

- A. послуги торгівлі
- B. послуги з розподілу
- C. торгово-посередницькі послуги
- D. маркетингові послуги

5. Забезпечення виробничих потреб виробників і споживачів продукції покладається на:

- A. консалтингові торгово-посередницькі послуги
- B. маркетингові торгово-посередницькі послуги
- C. торговельні торгово-посередницькі послуги
- D. транспортно-експедиційні торговопосередницькі послуги

6. Послуги, які надає посередник у вигляді корисних дій, але які не втілюються в конкретні види товарної продукції – це:

- A. торговельні послуги
- B. матеріальні послуги
- C. нематеріальні послуги
- D. послуги з виробництва

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринка: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОСЕРЕДНИКІВ В ІНФРАСТРУКТУРІ ТОВАРНОГО РИНКУ

Тема 5. Функціонування оптової торгівлі

Семінар 5.1 «Види оптових підприємств, що функціонують на товарному ринку»

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

2.1. Оптова діяльність виробників: торгівля у формі прямого збуту (прямої угоди виробників зі споживачами)

2.2. Діяльність оптових посередників

2.3. Діяльність агентів, брокерів та інших оптових торговців, тобто за угодою з посередниками (в тому числі через біржу)

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на час укладання угоди або на час такого придбання за рішенням сторін контракту називається

- A. варант
- B. опціон
- C. ф'ючерс
- D. форвард

2. Функціями товарних бірж є

- A. визначення ціни
- B. регулююча
- C. виробництва
- D. транспортна.

3. Посередниками можуть бути

- A. брокери, дилери, комісіонери, оптові покупці, промислові та торгові агенти
- B. товарні біржі
- C. фондові біржі, торгові доми
- D. банки, інвестиційні компанії

4. Агенту на товарній біржі пропонується виконати роботу з аналізу певного товару і допомогти в укладанні договору. Яку роботу він не повинен виконувати

- A. вивчення, впорядкування і полегшення товарообігу

- В. виявлення товарних цін
- С. виявлення якості товару
- Д. надання послуг в укладенні біржових угод

5. Функції, які виконують біржові брокери

- А. посередництво при укладанні угод шляхом виконання доручень клієнтів , представництво інтересів клієнтів шляхом укладання біржових угод від імені та за рахунок клієнтів
- В. надання основних та додаткових послуг своїм клієнтам, інформування консультування клієнтів з питань цін, якості товарів,
- С. умови укладання угод, документальне оформлення укладених угод та подання їх до реєстрації,
- Д. усі відповіді правильні

4. Підготуйте аналіз доповіді та її презентацію.

- 4.1. Методи проведення маркетингових досліджень оптових продаж ринку кави.
- 4.2. Розробка плану вибіркового дослідження оптового ринку молока
- 4.3. Аналіз і оцінка привабливості ринку й прогнозування.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Инфраструктура товарного рынка: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.
6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Тема 6. Організовані товарні ринки. Лізинг

Семінар 6.1 «Функції та економічне значення лізингу»

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1. Послідовність здійснення лізингових угод

2.2. Законодавче забезпечення лізингу в Україні

2.3. Структура лізингових платежів

2.4. Фактори, що впливають на розмір лізингових платежів.

3. *Завдання 1:*

У поточному році підприємство реалізувало устаткування в кількості 150 од. за ціною 3750 грн. При цьому були надані послуги по доставці на суму 7500 грн., монтажу – 32550 грн., навчанню персоналу – 2500 грн. Повні витрати підприємства склали 400 тис. грн. Визначити економічну ефективність роботи підприємства. Порівняйте результати діяльності підприємства в минулому періоді, коли було продано 95 од. устаткування по тій же ціні, витрати склали 300 тис. грн., додаткових послуг воно не надавало. Визначити вплив надання додаткових послуг у поточному році на економічну ефективність комерційно-посередницькій діяльності підприємства, якщо відомо, що частка витрат на їхнє надання склала 2 %.

Завдання 2

Визначити вантажообіг, при якому підприємство однаково влаштовує, чи мати власний склад або користуватися послугами найманого (орендованого) складу, якщо є такі дані:

- витрати на вантажопереробку на власному складі в залежності від обсягу вантажообігу в розрахунку на 1 тонну – 4 грн.;

- умовно-постійні витрати власного складу – 30000 грн.;

- вартість послуг по зберіганню товару на найманому складі – 10 грн./т.

Завдання 3

Лізингова компанія надала в лізинг устаткування вартістю 200 тис. грн. терміном на 5 років; відсоткова ставка з урахуванням комісійних – 6%. Виплати платежів по лізингу здійснюються рівними сумами поквартально.

Визначите суму лізингового платежу.

Розв'яжіть тестові завдання.

1. Лізингова діяльність — це вид господарської діяльності, пов'язаної з:

А. вкладенням власних і залучених коштів лізингодавця в придбання майна та передавання його в оренду

В. вкладенням власних і залучених коштів лізингодавця в придбання майна та передавання його в лізинг

С. вкладенням власних і залучених коштів інвестора в придбання щільних паперів у інституту спільного інвестування

Д. цільовим кредитуванням суб'єктів господарювання на технічне переозброєння та оновлення виробництва

2. Після закінчення строку договору фінансового лізингу предмет лізингу:

- A. продається на аукціоні
- B. повертається лізингодавцю
- C. переходить у власність лізингоодержувача або викупується ним за залишковою вартістю
- D. повертається постачальнику

3. Після закінчення строку договору оперативного лізингу предмет лізингу:

- A. повертається лізингодавцю
- B. залишається у власності лізингоодержувача
- C. повертається постачальнику
- D. продається на аукціоні

4. Фінансовий лізинг – це:

- A. вид лізингу, при якому сторони укладають спільний договір, що передбачає права лізингоотримувача доповнювати список орендованого устаткування без укладення нового контракту
- B. вид лізингу, при якому обидві сторони є юридичними особами однієї країни, але капітал лізингодавця цілком або частково належить іноземним фірмам
- C. передача в оренду майна, на визначений термін без права повторної здачі устаткування в оренду
- D. господарська операція, що здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом і придбане або виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу

5. Примусова ліцензія -

- A. надання ліцензіатом права на користування об'єкта ліцензії третім особам за згодою ліцензіара і на умовах, обумовлених в основному в ліцензійному договорі
- B. надання права на використання ОІВ на основі офіційної заяви патентовласника в Патентне відомство про готовність надати ліцензію будь-якій зацікавленій особі
- C. дозвіл, що видається компетентним державним органом зацікавленій особі на використання запатентованого ОІВ у разі тривалого недостатнього використання патентовласником своєї розробки
- D. передбачає передачу права на використання ОІВ, розробленого ліцензіатом на основі тих знань, що спочатку були одержані за основним ліцензійним договором

4. Підготуйте аналіз доповіді та її презентацію.

- 4.1. Економічна ефективність лізингу
- 4.2. Проблеми розвитку лізингу в Україні
- 4.3. Досвід лізингових відносин в аграрному секторі України

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.
6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Тема 7. Роздрібна торгівля

Семінар 7.1 «Роздрібна торгівля: напрямки розвитку товарного ринку»

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1. Торгівля особливі види та форми в інтернет форматі.

2.2. Роздрібна торгівля її особливості.

2.3. Роздрібна торговельна мережа в Україні.

2.5. Спеціалізація магазинів в Україні. Основні ритейлери та їх особливості.

3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. Основна ознака спеціалізації магазинів...

А. асортимент товарів

В. район діяльності магазину

С. метод продажу

Д. усі відповіді вірні

2. Мінімальна торговельна площа універсаму

- A. 200 м²
- B. 400 м²
- C. 650 м²
- D. усі відповіді вірні

3. Основним показником, що використовується при оцінці забезпеченості населення міста мережею магазинів являється

- A. торговельна площа усіх магазинів міста
- B. торговельна площа магазинів міста у розрахунку на 1000 або 10000 його мешканців
- C. загальна площа магазинів міста у розрахунку на 1000 або 10000 його мешканців
- D. усі відповіді вірні

4. Дайте визначення поняттю «типізація магазинів»

- A. система заходів спрямована на відбір технічно досконалих і економічно ефективних типів магазинів для масового поширення
- B. рівень складності асортименту товарів в магазині
- C. форма розподілу праці
- D. усі відповіді вірні

5. Дайте визначення поняттю «спеціалізація магазинів»

- A. організація торговельного обслуговування населення
- B. рівень складності асортименту товарів магазину
- C. форма поділу сфер діяльності між магазинами за товарним асортиментом і ціновим рівнем на товари та послуги відповідно до обраного цільового ринку
- D. усі відповіді вірні

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговий менеджмент: Навч. посібник. – К.:

МАУП, 2003. – 184 с.

6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Тема 8. Персональний продаж

Семінар 8.1 «Персональний продаж»

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

2.1. Основні етапи організації персонального продажу

2.2. Оцінка ефективності роботи торгового агента

2.3. Охарактеризуйте маркетингові комунікації та їх складові. Сучасні інтерактивні складові

2.4. Назвіть елементи моделі сучасних маркетингових комунікацій.

2.5. Визначить організації, які сприяють діяльності учасників маркетингових комунікацій

3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. *До якої групи засобів, щодо стимулювання збуту належать льготні купони*

A. пропозиція ціни

B. пропозиція в натуральній формі

C. активна пропозиція

D. до усіх перелічених

2. *Який з нижче перерахованих заходів, щодо стимулювання збуту належить до активної пропозиції*

A. талони на знижку

B. льготні купони

C. надання зразків товарів, лотереї;

D. всі вище перераховані

3. *Недоліком персонального продажу є:*

A. безпосереднє спілкування продавця і покупця

B. наявність двостороннього зв'язку

C. деякий тиск на потенційного споживача під час спілкування

D. все вище перераховане

4. *Стратегії персонального продажу бувають:*

A. стандартна та гнучка

B. універсальна та стандартизована

C. регламентована та нерегламентована

D. персоніфікаційна та індивідуальна

5. Вид реклами, яка не ставить за мету досягнення економічних цілей і спрямована на формування суспільної думки, зміну моделі поведінки людей:

- A. некомерційна реклама
- B. соціальна реклама
- C. екологічна реклама
- D. політична реклама

6. Інформативна реклама – це реклама, яка:

- A. доводить до відома споживача інформацію про товари, їхні види, призначення, показники якості, особливості, принципи дії, рівень цін тощо
- B. заохочує споживачів віддати перевагу конкретному товару, змінює сприйняття споживачем властивостей товару, переконує в необхідності придбати товар
- C. нагадує про наявність товару, місце і умови його продажу та використання
- D. підтримує споживача в його роздумах щодо слушного вибору товару вже після придбання

4. Підготуйте аналіз доповіді та її презентацію.

- 4.1. Основні етапи організації персонального продажу
- 4.2. Постановка завдань торговельному апарату
- 4.3. Вибір принципів роботи торговельного апарату, його організаційної структури, розмірів і системи оплати праці торговельного персоналу
- 4.5. Психологічні основи персонального продажу

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.
6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Тема 9. Інформаційна діяльність в інфраструктурному комплексі

Семінар 9.1 «Інформаційна й організаційно -комерційна діяльність на ринку послуг»

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

2.1. Бази даних внутрішньої інформації та бази даних зовнішньої маркетингової інформації

2.2. Інформаційні продукти і послуги

2.3. Кон'юнктурний огляд ринку товару

2.4. Головні постачальники інформаційних послуг на товарному ринку

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Свідоме приховування правдивої інформації і подання неправдивої —

це:

- A. неповне подання інформації
- B. втрата інформації
- C. замовчування інформації
- D. фальсифікація інформації

2. Інформація, що містить відомості, якими володіють, користуються або розпоряджаються юридичні та фізичні особи, і поширюється за бажанням цих осіб відповідно до передбачених ними умов, є:

- A. таємною
- B. недоступною
- C. конфіденційною
- D. відкритою

3. Інформація, яка містить відомості, що становлять державну та іншу передбачену законом таємницю, і розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству і державі, є:

- A. таємною
- B. недоступною
- C. конфіденційною
- D. відкритою

4. Узагальнена кількісна характеристика якісно однотипних явищ і (або) процесів, наочність характеристики об'єктів, подання значного обсягу інформації при збереженні її компактною формі — це переваги:

- A. джерел статистичної інформації
- B. джерел друкованої інформації

- C. виставок і конференцій
- D. консультативних послуг

5. Повідомлення про сукупність явищ і подій, у яких зацікавлені особи та організації і які підлягають реєстрації та обробці, — це:

- A. дані
- B. інформація
- C. інформаційний шум
- D. знання

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Инфраструктура товарного рынка: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.
3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.
4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.
6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Індивідуальна робота для студентів заочної форми навчання

Завдання 1

Класифікація ринкової інфраструктури, її специфічний зміст визначаються особливостями ринків, у межах яких функціонують ці елементи. Використовуючи запропоновані блоки графічно представте класифікацію ринкової інфраструктури:

Інфраструктура ринку

Праці

Капіталів

Товарів та послуг

Банківська система

Біржове посередництво

Біржі праці

Центри зайнятості

Інвестиційні інститути

Позабіржове посередництво

Система підготовки та переподготовки кадрів

Валютно-фондові біржі

Комунікаційне забезпечення

Кадрові служби підприємств

Страхові компанії та біржі

Фіскальне забезпечення (митні та податкові служби)

Пенсійні фонди

Міграційні центри

Завдання 2. Тестові завдання на відновлення відповідності частин:

Зіставте назву терміну з його визначенням

Термін		Визначення	
А	Торгова діяльність, комерція		сукупність організаційно-правових форм, які опосередковують рух товарів і послуг, акти купівлі-продажу або сукупність інститутів, систем, служб, підприємств, які обслуговують ринок і виконують певне призначення в забезпеченні нормального режиму його функціонування
Б	Зовнішня торгівля		є ринком підприємств і організацій, які купують товари оптом, тобто великими партіями, для їх подальшого використання в процесі виробництва, перепродажу або перерозподілу
В	Національний ринок		є ринком покупців, які закупають товари у роздріб, тобто поштучно, в основному, для особистого споживання
Г	Світовий ринок		це ініціативна, самостійна діяльність юридичних осіб і громадян зі здійснення купівлі-продажу товарів

			народного споживання з метою отримання прибутку
Д	<i>Регіональний ринок</i>		є обміном товарами між сусідніми або далекими країнами і регіонами з використанням повітряних, морських шляхів або сухопутних доріг
Е	<i>Внутрішня торгівля</i>		є сукупністю торгових операцій, які здійснюються у межах однієї держави
Є	<i>Оптовий ринок</i>		це сукупність національних ринків. У структурі світових ринків виділяють два основні сектори: відкритий і закритий, які мають свої принципи торгівлі й ціноутворення
Ж	<i>Інфраструктура товарного ринку</i>		є ринком покупців, які закупають товари у роздріб, тобто поштучно, в основному, для особистого споживання
З	<i>Роздрібний ринок</i>		це сфера дії внутрішніх та міжрегіональних торгових операцій. Регіональний ринок може бути самозабезпеченим, частково забезпеченим і повністю залежним від ввезення товарів

Завдання 3

Для виготовлення одиниці продукції підприємству треба 1,5 кг сировини. Планується, що річний обсяг виробництва складе 17000 од. продукції. Річні витрати на зберігання 1 кг сировини на складі складуть 8,5 грн. Для здійснення одного замовлення підприємство несе витрати в розмірі 550 грн.

Визначити:

- а) річну потребу підприємства в сировині;
- б) економічну (оптимальну) партію замовлення;
- в) періодичність поставок, що будуть здійснені відповідно до річної потреби у сировині та в обсягах економічної партії замовлення.

Завдання 4

Визначити ефективність комерційно-посередницької діяльності фірми з продажу препаратів А, Б, В й загальну економічну ефективність комерційно-посередницької діяльності підприємства.

Дати рекомендації з формування товарної політики комерційно-посередницького підприємства на наступний період.

Препарат	Продано лікарських препаратів, уп.	Ціна за уп., грн.	Витрати, грн.	Стадія життєвого циклу товару
А	1500	2,48	3500	Спад
Б	5000	5,45	22350	Зрілість
В	2000	4,90	8500	Ріст

Завдання 5

У поточному році підприємство реалізувало устаткування в кількості 150 од. за ціною 3750 грн. При цьому були надані послуги по доставці на суму 7500 грн., монтажу – 32550 грн., навчанню персоналу – 2500 грн. Повні витрати підприємства склали 400 тис. грн.

Визначити економічну ефективність роботи підприємства. Порівняйте результати діяльності підприємства в минулому періоді, коли було продано 95 од. устаткування по тій же ціні, витрати склали 300 тис. грн., додаткових послуг воно не надавало.

Визначити вплив надання додаткових послуг у поточному році на економічну ефективність комерційно-посередницькій діяльності підприємства, якщо відомо, що частка витрат на їхнє надання склала 2 %.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Белявцев М.І. Інфраструктура товарного ринку / М.І. Белявцев, Л.В. Шестопалова – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.

2. Мнушко З.М., Дорохова Л.П., Слободянюк Н.Н. Інфраструктура товарного ринку: Учеб.пособие. – Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2006. – 168 с.

3. Інфраструктура товарного ринку: навч. посібник / Під ред. І.В.Сороки. – К.: НМЦВО МОН України, НВФ “Студцентр”, 2012. – 608 с.

4. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. / О.В. Прокопенко, В.Ю. Школа, О.О. Дегтяренко, С.М. Махнула – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.

Допоміжна

5. Куценко, В.М. Маркетинговый менеджмент: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 184 с.

6. Лисица, Н.М. Международный маркетинг: учеб. пособие. / Н.М. Лисица, В.Д. Рогожин, В.В. Юрченко – 2-е изд., стереотип. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 176 с.

Навчальне видання

Барабанова Валентина Віталіївна, к.е.н., доцент

Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

ІНСТРУКТУРА ТОВАРНОГО РИНКУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Зведений план 2019 р., поз. № __
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. вул. Трамвайна, буд. 16.